

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2024. gada 25. janvārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Aviopārvadājumi – Regula (EK) Nr. 261/2004 –
3. panta 2. punkta a) apakšpunkts – 5. panta 1. punkts – 7. panta 1. punkts –
Kompensācija aviopasažieriem reisa ilgās kavēšanās dēļ – Prasība laikus ierasties uz reģistrāciju

Lietā C-474/22

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija) iesniegusi ar 2022. gada 3. maija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2022. gada 15. jūlijā, tiesvedībā

Laudamotion GmbH

pret

flightright GmbH,

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja K. Jirimēe [*K. Jirimäe*], Tiesas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], kas pilda trešās palātas tiesneša pienākumus, tiesneši N. Pisarra [*N. Piçarra*], N. Jēskinens [*N. Jääskinen*] un M. Gavalecs [*M. Gavalec*] (referents),

ģenerālvokāte: L. Medina,

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

- *flightright GmbH* vārdā – *M. Michel* un *R. Weist, Rechtsanwältin*,
- Vācijas valdības vārdā – *J. Möller, P. Busche, J. Heitz* un *M. Hellmann*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *G. Braun, K. Simonsson, G. Wilms* un *N. Yerrell*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokātes uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

* Tiesvedības valoda – vācu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 3. panta 2. punkta a) apakšpunktu, kā arī 5.–7. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 261/2004 (2004. gada 11. februāris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91 (OV 2004, L 46, 1. lpp.).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp gaisa pārvadātāju *Laudamotion GmbH* un juridiskās palīdzības sabiedrību *flightright GmbH* – kurai aviopasažieris ir cedējis savus prasījumus pret *Laudamotion* – prasībā par kompensāciju, kas pieprasīta sakarā ar reisa, uz kuru šim pasažierim bija apstiprināta rezervācija, ilgu kavēšanos.

Atbilstošās tiesību normas

- 3 Regulas Nr. 261/2004 2. apsvērumā ir teikts:

“Iekāpšanas atteikums un lidojumu atcelšana vai ilga kavēšanās rada nopietnas problēmas un sarežģījumus pasažieriem.”

- 4 Šīs regulas 2. panta l) punktā “atcelšana” ir definēta kā “tāda lidojuma neveikšana, kurš ir bijis iepriekš plānots un uz kuru ir rezervēta vismaz viena vieta”.

- 5 Minētās regulas 3. panta “Darbības joma” 1. un 2. punkts noteic:

“1. Šo regulu piemēro:

- a) pasažieriem, kas izlido no lidostas kādas dalībvalsts teritorijā, uz kuru attiecas Līgums;

[..]

2. Šā panta 1. punktu piemēro ar noteikumu, ka:

- a) pasažieriem ir apstiprināta rezervācija uz konkrēto lidojumu un viņi, izņemot 5. pantā minēto atcelšanu, ierodas uz reģistrāciju:

- kā paredzēts un laikā, ko iepriekš rakstveidā (tostarp elektroniski) norādījis gaisa pārvadātājs, ceļojuma rīkotājs vai pilnvarots ceļojuma aģents,

vai, ja laiks nav norādīts,

- ne vēlāk kā 45 minūtes pirms norādītā izlidošanas laika; [..]

[..].”

6 Regulas Nr. 261/2004 5. panta “Atcelšana” 1. punkts noteic:

“Ja atceļ lidojumu, attiecīgajiem pasažieriem:

[..]

c) ir tiesības saskaņā ar 7. pantu no apkalpojošā gaisa pārvadātāja saņemt kompensāciju, ja vien:

[..]

iii) pasažieri nav informēti par atcelšanu mazāk nekā septiņas dienas pirms paredzētā izlidošanas laika un viņiem nav piedāvāta maršruta maiņa, sakarā ar kuru viņi var izlidot ne vairāk kā vienu stundu pirms iepriekš paredzētā izlidošanas laika un sasniegt savu galamērķi mazāk nekā divas stundas pēc paredzētā ielidošanas laika.”

7 Šīs regulas 6. panta “Kavēšanās” 1. punkts ir formulēts šādi:

“Ja apkalpojošais gaisa pārvadātājs atbilstīgi paredzētajam izlidošanas laikam paredz lidojuma kavēšanos [paredz lidojuma kavēšanos salīdzinājumā ar sākotnēji plānoto izlidošanas laiku]:

a) divas stundas vai ilgāk attiecībā uz 1500 kilometru vai mazāka attāluma lidojumiem vai

b) trīs stundas vai ilgāk attiecībā uz lidojumiem Kopienas iekšienē vairāk nekā 1500 kilometru attālumā un visiem citiem lidojumiem 1500 līdz 3500 kilometru attālumā, vai arī

c) četras stundas vai ilgāk attiecībā uz visiem lidojumiem, uz ko neattiecas a) vai b) apakšpunkts,

apkalpojošajam gaisa pārvadātājam ir jāsniedz pasažieriem:

i) 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā un 2. punktā minētais atbalsts un

ii) ja paredzams, ka izlidošanas laiks ir vismaz nākamajā dienā pēc iepriekš paredzētā izlidošanas laika, 9. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā minētais atbalsts, un

iii) ja lidojums kavējas vismaz piecas stundas, 8. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētais atbalsts.”

8 Minētās regulas 7. panta “Tiesības saņemt kompensāciju” 1. punkts noteic:

“Ja ir izdarīta atsauce uz šo pantu, pasažieri saņem kompensāciju šādā apmērā:

a) EUR 250 par visiem lidojumiem 1500 kilometru vai mazākā attālumā;

[..].”

9 Regulas Nr. 261/2004 12. panta “Turpmāka kompensācija [Papildu atlīdzinājums]” 1. punkts noteic:

“Šīs regulas piemērošana neierobežo pasažiera tiesības saņemt turpmāku kompensāciju [papildu atlīdzinājumu]. Kompensāciju, kas piešķirta saskaņā ar šo regulu, var atskaitīt no šādas kompensācijas [šāda atlīdzinājuma].”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 10 Kādam aviopasažierim bija *Laudamotion* apstiprināta rezervācija reisam no Diseldorfas (Vācija) uz Palmu de Maljorku (Spānija), kas bija ieplānots 2018. gada 26. jūnijā. Uzskatot, ka paziņotās šā reisa kavēšanās dēļ viņš nokavētu lietišķu tikšanos, šis pasažieris nolēma nelidot ar minēto reisu, kurš galamērķī nonāca ar 3 stundu un 32 minūšu kavēšanos.
- 11 Minētais pasažieris savus prasījumus cedēja uzņēmumam *flightright*, kurš vērsās Vācijas tiesā pēc piekritības ar prasību saņemt kompensāciju EUR 250 apmērā, pamatojoties uz Regulas Nr. 261/2004 7. panta 1. punkta a) apakšpunktu. Lai arī pirmajā instancē *flightright* prasība tika noraidīta, apelācijas instancē šis uzņēmums panāca sev labvēlīgu nolēmumu.
- 12 Ņemot vērā Tiesas judikatūru, kurā tādu aviopasažieru situācija, kuru reiss ilgi kavējas, proti, galamērķī nonāk ar trīs stundu vai ilgāku kavēšanos, tiek pielīdzināta atcelto reisu pasažieru situācijai, apelācijas tiesa šīs regulas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktu interpretēja tādējādi, ka pasažieris, kurš ir ticis informēts par trīs stundu vai ilgāku kavēšanos pirms izlidošanas, ir tiesīgs saņemt minētās regulas 5. un 7. pantā paredzēto kompensāciju, pat ja viņš nav ieradies lidostā.
- 13 Par šo apelācijas tiesas nolēmumu *Laudamotion* iesniedza revīzijas sūdzību *Bundesgerichtshof* (Federālajā augstākajā tiesā, Vācija), kas ir iesniedzējtiesa.
- 14 Minētā tiesa norāda, ka attiecīgais pasažieris, neievērojot Regulas Nr. 261/2004 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā noteikto prasību, nebija ieradies uz reģistrāciju ne vēlāk kā 45 minūtes pirms norādītā izlidošanas laika, lai gan saskaņā ar šīs regulas 2. panta l) punktu un 5. pantu šī formalitāte ir izslēgta tikai lidojuma atcelšanas gadījumā. Tomēr iesniedzējtiesa uzskata, ka, ņemot vērā to, ka reisa ielidošanas laika ilgu kavēšanos Tiesa 2009. gada 19. novembra spriedumā *Sturgeon* u.c. (C-402/07 un C-432/07, EU:C:2009:716) ir pielīdzinājusi lidojuma atcelšanai, minētais pasažieris varētu būt atbrīvots no šādas formalitātes.
- 15 Tomēr minētā tiesa norāda, ka lidojuma atcelšana būtiski atšķiras no reisa ilgas kavēšanās. Proti, atcelšanas gadījumā esot skaidrs, ka plānotais lidojums netiks veikts, līdz ar to ir loģiski nelikt pasažieriem ierasties uz reģistrāciju, lai tie varētu izmantot savas tiesības uz kompensāciju, kas paredzētas Regulas Nr. 261/2004 5. un 7. pantā. Savukārt, pat ja pirms lidojuma veikšanas ir redzams, ka tas iespējami kavēsies, ne vēlāk kā 45 minūtes pirms izlidošanas laika vēl nevarēja būt pietiekama informācija, lai secinātu, ka reiss tiks veikts ar trīs vai vairāk stundu kavēšanos.
- 16 Arī 2019. gada 24. oktobra rīkojums *easyJet Airline* (C-756/18, EU:C:2019:902) vedinot domāt, ka, lai varētu saņemt kompensāciju reisa ilgas kavēšanās dēļ, pasažierim, kurš nav ticis pārvadāts ar kavējošos reisu, katrā ziņā bija jāierodas uz reģistrāciju un jāspēj to pierādīt ar iekāpšanas karti vai citu pierādīšanas līdzekli.
- 17 Iesniedzējtiesa uzskata, ka Regulas Nr. 261/2004 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta piemērošanas nolūkā reisa ilga kavēšanās ielidojot principā neesot pielīdzināma lidojuma atcelšanai. Līdz ar to no pienākuma ierasties uz reģistrāciju pasažieris esot atbrīvots tikai tad, ja, pirmkārt, reiss ielidojis ar trīs stundu vai ilgāku kavēšanos un, otrkārt, pastāv situācija, kas pielīdzināma atcelšanai. Tā tas varētu būt gadījumā, ja ne vēlāk kā 45 minūtes pirms norādītā izlidošanas laika pasažieriem ir pietiekama informācija, ka reiss var tikt veikts tikai ar trīs stundu vai ilgāku kavēšanos, ielidojot galamērķī.

18 Šādos apstākļos *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai priekšnosacījums Regulas [Nr. 261/2004] 5.–7. pantā paredzētajām tiesībām saņemt kompensāciju sakarā ar lidojuma kavēšanos, kas ir ilgāka par trim stundām pēc plānotā ielidošanas laika, ir tas, ka aviopasažieris atbilstoši regulas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktam ierodas uz reģistrāciju vai nu laikā, ko norādījis gaisa pārvadātājs, ceļojuma rīkotājs vai pilnvarots ceļojuma aģents, vai vismaz 45 minūtes pirms norādītā izlidošanas laika, vai tomēr uz ilgas kavēšanās gadījumu minētajā izpratnē – tāpat kā lidojuma atcelšanas gadījumā – šī prasība neattiecas?
- 2) Vai – gadījumā, ja nav tā, ka tiesības saņemt kompensāciju ir atbrīvotas no prasības par ierašanos uz reģistrāciju tāpēc vien, ka notikusi ilga kavēšanās iepriekš minētajā izpratnē, – atbrīvojums no šīs prasības tomēr rodas situācijā, kad aviopasažierim bija pieejama pietiekami pārlicinoša informācija par to, ka reiss ielidos ar ilgu kavēšanos iepriekš minētajā izpratnē?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 19 Ievadam jāuzsver, ka pamatlieta radusies tāpēc, ka bija kavējusies kādas lidmašīnas izlidošana. Taču būtībā šī lieta ir par sekām, kādas varēja iestāties šīs kavēšanās dēļ. Proti, prasītājs pamatlietā prasa kompensāciju sakarā ar attiecīgā reisa varbūtējo kavēšanos, ielidojot galamērķī, kas viņam būtu liegusi laikus ierasties uz lietišķu tikšanos, kurai bija jānotiek Palmā de Maljorkā. Savukārt, ņemot vērā, ka Regulas Nr. 261/2004 6. pants attiecas tikai uz reisa kavēšanos salīdzinājumā ar sākotnēji plānoto izlidošanas laiku un ka tādējādi paušālā kompensācija, kuru saskaņā ar Regulas Nr. 261/2004 7. pantu pasažieris ir tiesīgs saņemt tad, ja viņa reiss galamērķī nonāk ar trīs stundu vai ilgāku kavēšanos salīdzinājumā ar plānoto ielidošanas laiku, nav pakārtota šajā 6. pantā izklāstītajiem nosacījumiem (spriedums, 2013. gada 26. februāris, *Folkerts*, C-11/11, EU:C:2013:106, 36. un 37. punkts), pamatlieta ir jāizspriež tikai un vienīgi atbilstoši šīs regulas 3., 5. un 7. pantam.
- 20 Tāpēc uzskatāms, ka ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 261/2004 3. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, lai varētu saņemt šīs regulas 5. panta 1. punktā un 7. panta 1. punktā paredzēto kompensāciju gadījumā, ja reiss kavējas trīs stundas vai ilgāk pēc gaisa pārvadātāja sākotnēji plānotā ielidošanas laika, aviopasažierim ir laikus jāierodas uz reģistrāciju.
- 21 No Regulas Nr. 261/2004 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 2. punkta a) apakšpunkta izriet, ka šī regula ir piemērojama pasažieriem, kas izlido no lidostas kādas dalībvalsts teritorijā, uz kuru attiecas Līgums, ar nosacījumu, pirmkārt, ka šiem pasažieriem ir apstiprināta rezervācija uz konkrēto lidojumu un, otrkārt, ka viņi – izņemot minētās regulas 5. pantā paredzēto lidojuma atcelšanas gadījumu – laikus ierodas uz reģistrāciju. Tā kā šie abi nosacījumi ir kumulatīvi, tas, ka pasažiera rīcībā ir attiecīgajam lidojumam apstiprināta rezervācija, nenozīmē, ka pasažieris ir ieradies uz reģistrāciju (rīkojums, 2019. gada 24. oktobris, *easyJet Airline*, C-756/18, EU:C:2019:902, 25. punkts). Jāpaskaidro, ka šā 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta lietderīgās

iedarbības labad pasažieriem laikus jāierodas lidostā, konkrēti – pie apkalpojošā gaisa pārvadātāja pārstāvja, lai tie tiktu aizvesti uz paredzēto galamērķi, pat ja viņi pirms ierašanās lidostā jau ir reģistrējušies tiešsaistē.

- 22 Šajā gadījumā iesniedzējtiesas uzdotie jautājumi ir balstīti uz premisu, ka attiecīgais pasažieris laikus nav ieradies uz reģistrāciju. Šajos apstākļos Regulas Nr. 261/2004 piemērojamības priekšnosacījums ir tāds, ka šīs regulas 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta kontekstā reisa ilgā, proti, trīs stundas vai ilgāka, kavēšanās, ielidojot galamērķi, ir pielīdzināma lidojuma atcelšanai šīs regulas 5. panta izpratnē.
- 23 Šajā ziņā, pirmām kārtām, jānorāda: Tiesa jau ir nospriedusi, ka Regulas Nr. 261/2004 5. un 7. pantu, lasot tos vienlīdzīgas attieksmes principa gaismā, jāinterpretē tādējādi, ka kavējošos reisu pasažieri, pirmkārt, var tikt pielīdzināti atceltu lidojumu pasažieriem, lai piemērotu minētās regulas 7. panta 1. punktā paredzētās tiesības saņemt kompensāciju, un, otrkārt, atsaukties uz šīm tiesībām saņemt kompensāciju, ja reisa kavēšanās dēļ viņi cieš trīs vai vairāk stundu ilgā laika zudumu, proti, tie galamērķi nonāk ar trīs stundu vai ilgāku kavēšanos pēc gaisa pārvadātāja sākotnēji plānotā ielidošanas laika (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2009. gada 19. novembris, *Sturgeon* u.c., C-402/07 un C-432/07, EU:C:2009:716, 60., 61. un 69. punkts, kā arī 2022. gada 7. jūlijs, *SATA International – Azores Airlines* (Degvielas uzpildes sistēmas bojājums), C-308/21, EU:C:2022:533, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 24 2009. gada 19. novembra spriedumā *Sturgeon* u.c. (C-402/07 un C-432/07, EU:C:2009:716, 49., 52. un 60. punkts) to, kāda veida un cik smagas neērtības un kaitējums rodas atcelta lidojuma pasažierim, kuram bija jāgaida, līdz viņam tiks piedāvāts lidojums ar mainītu maršrutu, Tiesa salīdzināja ar to, kāda veida un cik smagas neērtības un kaitējums rodas pasažierim, kura reiss kavējas. Līdz ar to šajā otrajā gadījumā pasažierim bija jāgaida, līdz lidmašīna būs gatava pacelties, un viņš noteikti bija ieradies uz reģistrāciju, jo bija iekāpis lidmašīnā. Tāpēc abu šo veidu pasažieriem bija jāizrāda pacietība, lai nonāktu savā galamērķī, un tādējādi viņiem nenoliedzami bija nodarīts kaitējums, kas izpaudās kā laika zudums, kurš, ņemot vērā savu neatgriezeniskumu, var tikt atlīdzināts tikai ar kompensāciju. Saskaņā ar vienlīdzīgas attieksmes principu attieksme pret minētajiem pasažieriem, kas cietuši līdzīgus zaudējumus, nevarēja būt atšķirīga.
- 25 Izšķirošais faktors, kura dēļ ilgu reisa ielidošanas kavēšanos Tiesa pielīdzina lidojuma atcelšanai, ir saistīts ar to, ka reisa, kuru skārusi ilga kavēšanās, pasažieriem – tāpat kā atcelta lidojuma pasažieriem – tiek nodarīts kaitējums, kas izpaužas kā neatgriezenisks trīs vai vairāk stundu ilgā laika zudums, kuru var atlīdzināt tikai ar kompensāciju (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2009. gada 19. novembris, *Sturgeon* u.c., C-402/07 un C-432/07, EU:C:2009:716, 52., 53. un 61. punkts; 2012. gada 23. oktobris, *Nelson* u.c., C-581/10 un C-629/10, EU:C:2012:657, 54. punkts, kā arī 2020. gada 12. marts, *Finnair*, C-832/18, EU:C:2020:204, 23. punkts). Tādējādi gadījumā, ja lidojums tiek atcelts vai galamērķi nonāk ar ilgu kavēšanos, Regulas Nr. 261/2004 7. panta 1. punktā paredzētās tiesības saņemt kompensāciju ir nesaraucjami saistītas ar to, ka pastāv šis trīs vai vairāk stundu ilgā laika zudums.
- 26 Savukārt pasažieris, kurš – kā tas šķiet esam bijis pamatlietā esošā prasītāja gadījumā – nav ieradies lidostā tāpēc, ka viņa rīcībā bija pietiekama informācija, lai varētu secināt, ka reiss savā galamērķī nonāks tikai ar ilgu kavēšanos, visticamāk nav cietis šādu laika zudumu.

- 27 Proti, jāatgādina, ka laika zudums nav zaudējumi, kas radušies aizkavēšanās dēļ, bet gan neērtības, tāpat kā citas neērtības, kuras ir izraisījusi situācija, kad ir atteikta iekāpšana, lidojums ir atcelts vai ilgstoši kavējas, un kuras ir saistītas ar šādām situācijām, piemēram, ērtību trūkums vai tas, ka īslaicīgi trūkst parasti pieejamie komunikāciju līdzekļi (spriedums, 2012. gada 23. oktobris, *Nelson u.c.*, C-581/10 un C-629/10, EU:C:2012:657, 51. punkts), vai tas, ka nav iespējams turpināt nodarboties ar savām personīgajām, ģimenes, sociālajām vai profesionālajām lietām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 4. septembris, *Germanwings*, C-452/13, EU:C:2014:2141, 20. un 21. punkts).
- 28 Šajā ziņā, tā kā laika zudumu, par kuru pienākas kompensācija saskaņā ar Regulas Nr. 261/2004 7. panta 1. punktu, vienādi cieš visi kavējošos reisu pasažieri, to ir iespējams atlīdzināt, izmantojot standartizētu pasākumu, bez nepieciešamības jebkādā veidā izvērtēt katra attiecīgā pasažiera individuālo situāciju. Tādējādi šādu pasākumu var piemērot tūlītēji (spriedums, 2012. gada 23. oktobris, *Nelson u.c.*, C-581/10 un C-629/10, EU:C:2012:657, 52. punkts).
- 29 Otrām kārtām, jāuzsver, ka 2009. gada 19. novembra sprieduma *Sturgeon u.c.* (C-402/07 un C-432/07, EU:C:2009:716) 33.–36. un 39. punktā, kuros nospriestais ir apstiprināts arī 2021. gada 21. decembra spriedumā *Corendon Airlines* (C-395/20, EU:C:2021:1041, 18. punkts), Tiesa atzina, ka atceltie un kavējošie lidojumi ir divas visnotaļ atšķirīgas reisu kategorijas, jo saskaņā ar minētās regulas 2. panta l) punktu reisa atcelšana – atšķirībā no tā kavēšanās – ir sekas apstāklim, ka sākotnēji paredzētais lidojums nav ticis veikts.
- 30 Savukārt, ja reiss ilgi kavējas, to ir paredzēts nodrošināt, un tāpēc jāveic reģistrācijas darbības. No tā izriet, ka kavējošos lidojumu pasažieri nav atbrīvojami no Regulas Nr. 261/2004 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā skaidri noteiktā pienākuma ierasties uz reģistrāciju.
- 31 Tādējādi no iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem ir secināms, ka šīs regulas 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta kontekstā reisa ilga kavēšanās, ielidojot galamērķī, nav pielīdzināma lidojuma atcelšanai.
- 32 Visbeidzot, jāprecizē, ka kaitējums, kas radies lietišķas tikšanās nokavējuma dēļ, ir jāuzskata par individuālu kaitējumu, kas ir nesaraujami saistīts ar attiecīgā pasažiera konkrēto situāciju, un tāpēc nav atlīdzināms, piešķirot minētās regulas 7. panta 1. punktā paredzēto kompensāciju, kuras mērķis ir standartizētā un tūlītējā veidā atlīdzināt vienīgi tādu kaitējumu, kas visiem attiecīgajiem pasažieriem ir teju identisks (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 29. jūlijs, *Rusu*, C-354/18, EU:C:2019:637, 28., 30., 31. un 33. punkts).
- 33 Tomēr par šādu individuālu kaitējumu var saņemt “turpmāku kompensāciju [papildu atlīdzinājumu]” Regulas Nr. 261/2004 12. panta izpratnē, kuras gadījumā prasījumam jābūt pamatotam ar valsts tiesību vai starptautisko tiesību normām (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2019. gada 29. jūlijs, *Rusu*, C-354/18, EU:C:2019:637, 35. un 36. punkts, kā arī 2023. gada 8. jūnijs, *Austrian Airlines* (Repatriācijas lidojums), C-49/22, EU:C:2023:454, 36. punkts).
- 34 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir atbildams, ka Regulas Nr. 261/2004 3. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, lai varētu saņemt šīs regulas 5. panta 1. punktā un 7. panta 1. punktā paredzēto kompensāciju gadījumā, ja reiss kavējas ilgi, proti, trīs stundas vai ilgāk pēc gaisa pārvadātāja sākotnēji plānotā ielidošanas laika, aviopasažierim ir laikus jāierodas uz reģistrāciju vai, ja viņš jau ir reģistrējies tiešsaistē, laikus jāierodas lidostā pie apkalpojošā gaisa pārvadātāja pārstāvja.

Par otro jautājumu

- 35 Ņemot vērā uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, uz otro jautājumu nav jāatbild, jo nav nozīmes tam, vai pasažiera rīcībā ir bijusi pietiekami pārlicinoša informācija, kas mudina domāt, ka reiss galamērķī ielidos tikai ar ilgu kavēšanos.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 36 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsverumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 261/2004 (2004. gada 11. februāris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91, 3. panta 2. punkta a) apakšpunkts

ir jāinterpretē tādējādi, ka,

lai varētu saņemt šīs regulas 5. panta 1. punktā un 7. panta 1. punktā paredzēto kompensāciju gadījumā, ja reiss kavējas ilgi, proti, trīs stundas vai ilgāk pēc gaisa pārvadātāja sākotnēji plānotā ielidošanas laika, aviopasažierim ir laikus jāierodas uz reģistrāciju vai, ja viņš jau ir reģistrējies tiešsaistē, laikus jāierodas lidostā pie apkalpojošā gaisa pārvadātāja pārstāvja.

[Paraksti]